ރަޙްމަތުގެ މަސް

އަލްއުސްތާޛު އިބްރާހީމް ރަޝީދު މޫސާ

ރަމަޟާންމަހަކީ ރަޙްމަތުގެ މަހެވެ. މާތްاللهގެ ރަޙްމަތުގެ ދޮރުތަކީ ހިފުނުނީ ހުޅުއްވައްސަވާ ދުވަސްވަރު ދުޢާ އިޖާބަކުރައްވާ ކުރި ބަރަކާތް އިތުރުކޮށްދެއްވުމާއި ފާފަތަކުން ފުއްސަވައި ރަޙްމަތްތެރިވެވޮޑިގެންވާ ދެއްވާ ސުވަރުގޭގެ މަތިވެރި ނިޢުމަތެވެ.

اللهގެ ރަޙްމަތުގެ ތެރޭގައި އުޅޭ ދޮރުތައް ހުޅުއްވާ ދުވަސްވަރެވެ، ނަރަކައިގެ ދޮރުތައް ބަންދުކުރައްވާ ދުވަސްވަރެވެ، ސުވަރުގޭގެ ދޮރުތައް ހުޅުއްވާލެއްވުން ވެއެވެ.

ޔިރިމި ރަސޫލާ ﷺ ބަޔާނު ކުރައްވިއެވެ. ރަމަޟާންމަހަކީ "أوَّلُه رحمةٌ، وأوسطُهُ مغفرةٌ، وآخرُهُ عِتقٌ منَ النّارِ – [1] އެމަހުގެ ކުރީދުވަސްގައި އޮތީ ރަޙްމަތެވެ. މެދުތެރޭގައި އޮތީ ފާފަފުއްސެވުމެވެ. ފަހުކޮޅުގައި އޮތީ ނަރަކައިން މިނިވަންކުރެއްވުމެވެ].

ރަމަޟާންމަހުގެ ކުރީދުވަސްގައި އޮތީ ރަޙްމަތަށް އެންމެ ބަސްފުޅުގެ މުޙާރިޔާ ރަމަޟާން މަސް އަންނަނީ އަންނައިރު އެބައޮ ޒިނުގެން ހަވާއި ފާޅުކަމާ އެކުގައެވެ. އެއީ އަޅުކަމުގެ މޫސުމެކެވެ. އެއީ اللهގެ ނަފާތުކުރެވޭގެ ދެފާސްވަތެކެވެ. ރައްޗާސި ތަޤްވާޔާއި ދެވިޔައްހަތެވެ. އެއީ ހެޔޮ މަދަރުސާއެކެވެ. ރަޙްމަތްތެރިކަމާއި މާތްالله އެކަލާނގެ ސަލާމަތާއި އެދޭ ދުއާފުޅު އެހުން ހޯދާ މުޅިދުވަސް ނިކަމެތިކަމެވެ.

މަހުގެ ކުރީދިހައިގައި އޮތީ ހުޅުވާލެއްވާ ދުއްވާ އެންމެ ބޮސްފުޅުގެ މުޙާރިޔާ ރަޙްމަތްތެރިކަން މާތްاللهގެ ފާޅުކޮށްދެއްވާ ދުއާކުރުން ވިލާތުން ފާޅުކަމެވެ. މާތްالله ރަމަޟާންމަހުގެ ކުރީގެ ދުވަސް ރަޙްމަތުގެ ހުވަފެނުގެ ހުވަފެން ދުއާކުރެވޭ ދުވަހެވެ. ހުވަފެން ދުއާކުރުމަކީ ރަޙްމަތްތެރިކަމެވެ. އެހެންކަމުން ރަމަޟާންމަހަކީ ރަޙްމަތުގެ މަހެވެ.

ރަމަޟާންމަހުގެ ފަހުދިހައިގައި އޮތީ ނަރަކައިން މުއްދިލުކުރެއްވުމެވެ. ރަޙްމަތާއި ހުޅުވާލުމުން ހުރިހާ ގޮތަކުން އެދޭ ވަސްޒުވަރު ކުރެއްވި ނަރަކައިން ސަލާމަތްވުމެވެ. މިއަހަރުގެ ބަޔަ ރަޙްމަތްތަކެއް ނުވެއެވެ. މާތްاللهއަށް އިމާނާއި، އެކަލާނގެ ވަޢުދުފުޅު އަދި ތަޤްވާވެރިކަން ހުޅުވާލުމުން ގެރިން ގޮތްތަކެއްވެއެވެ. ރަޙްމަތް އިތުރުވެދެނީ ރަމަޟާންމަހު ފާލުމަތީގައި ނިޢުމަތް ބޮޑެވެ. ކަންތައްތަކެއް ހުރުމަކީ ސަވާބުގެ އަގަކީ ބޭނުންތެރި އިތުރުވެފައެވެ. ނަފާތާއި ވާހަކަ ފަހުދިހައިގައި ބޮޑުކަން ނަރަކައިން ސަލާމަތުވުމުގެ ހުރިހާ ކަމަކަށް ވާސިލުވެވުމެވެ.

ރަމަޟާންމަހަކީ ރަޙްމަތުގެ މަހެވެ. މާތްالله އެކަލާނގެ އަޅުތަކުންނަށް މިހާރުގައި ދާއިމީ ވިސްނުމަށް ރަޙްމަތްތެރިކަން އެދިހުން ސުލްޙަވެރިކަން ގެނެސްދެއެވެ. އެދިހުން އެހެންމީހުންނަށް ރަޙްމަތްތެރިކަން ގެނެސްދެއެވެ. ޙަޤީޤަތުގައި ގެނެސްދެއެވެ. ހާލުގައި ގެރިބަރަވާ މިހުންނާއި އެކުމީ ދަރިމީހުންނަށް އެހީތެރިވާނެއެވެ. ޔިރިމި ރަސޫލާ ﷺ ބަޔާނުކުރައްވައިފައިވެއެވެ. "الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُم الرَّحْمَنُ ارْحَمُوامَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمْكُم مَنْ فِي السَّمَاءِ – [2] އޯގާތެރިންނަށް ރަޙްމާނުވަންތަ ރަސްކަލާނގެ އޯގާތެރިވާ ވޭތޭރެވިދާނެއެވެ. ބިންމަތީގައިވާ އަކަދަމުން އޯގާތެރިވާށެވެ! އުޑުން ދީގައިވާ ބަޔަކު ބިންމަތީގައިވާ މީހުންނަށް އޯގާތެރިވާނެއެވެ].

މިއީ ދުނިޔޭގެ ކޮންމެ ދިރުނެއްގެ ބާރުކަމުގައިވާ އިރު ރަމަޟާންމަހުގައި އޯގާތެރިކަން އިތުރުކުރަން ޖެހޭނެއެވެ. އެއީ ރަޙްމަތުގެ ދޮރުތަކުގެތެރެއަށް ހުޅުވާ މައްސަރުކަމުގައި ވާތީއެވެ. އޯގާވެރިނުވާ މުސްލިމުންގެ ނަބިއްޔާ ރަސޫލާ ﷺ ބަޔާންކޮށްދެއްވަނީ
”مَن لا يَرْحَمُ لا يُرْحَمُ [3]– އޯގާވެރި ނުވާމީހަކަށް ރަޙްމަތް ނުލައްވާނެއެވެ].

މިސްކީނުންނަށް އޯގާވެރިނުވާ ހިތްހަރުމީހުންނަށް މާތްالله ރަޙްމަތެއް ނުލައްވާނެއެވެ. ހިތްހަރުކަމަކީ اللهގެ ރަޙްމަތާ ދުރުކޮށް އެކަށީގެންވާ ކަމެކެވެ. ނަބިއްޔާ ރަސޫލާ ﷺ ބަޔާންކުރެއްވިއެވެ. ”لَا تُنْزَعُ الرَّحْمَةُ إِلَّا مِنْ شَقِيٍّ –[4] ރަޙްމަތް ނަގައިލެވޭނީ ބަދުނަސީބު މީހެއްގެ ކިބައިން މެނުވީ އޯގާވެރިކަން ނަގައިނުލެވޭނެއެވެ].

އޯގާވެރިންނަކީ ތިމާގެ މީހުންނާއި އެކުވެރިންނާއި ކޮންމެ މުސްލިމަކަށް ހިތްތިރި ބަޔެކެވެ. ސުވަރުގެވަންތަ ވެރިންގެ ތެރޭގައި އެފަދަމީހުން ހިމެނޭނެއެވެ.

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަ ތަޢާލާއަކީ ރަޙީމުވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ. އެކަލާނގެ ރަޙްމަތުގެތެރެއިން އޯގާވެރިވާ މީހުންނަށް الله ރަޙްމަތް ލައްވާނެއެވެ. ކޮންމެ މުސްލިމަކަށް ވެސް އަދި މުސްލިމުނޫނަސް އޯގާވެރިވުން ވާޖިބެވެ. ބަލިމާ ޢާއިލާގެ ރައްޔިތުންނަށް، މައިންބަފައިން އުމުރުންގެ ދަރިންނަށް، މުދައްރިސުން ދަރިވަރުންނަށް، ރައްޔިތުންގެ މަސްޢޫލުން އުމުރުންގެ ދާއިރާތަކުގެ މީހުންނަށް އޯގާވެރިވުން ޖެހޭނެއެވެ. މާތްالله ރުއްސުންތެރިވުމަށް އައްސަލާމް ޝަކުވާތަކުގެ އަރިހުން ރާވާވެގެން ވެއެވެ. ނަބިއްޔާ ރަސޫލާ ﷺ ބަޔާންކޮށްދެއްވިއެވެ. ((اللهُمَّ مَنْ ولِي من أمْرِ أُمَّتِي شيئًا فَشَقَّ عليهم فاشْقُقْ علَيهِ، ومَنْ ولِيَ من أمرِ أُمَّتِي شيئًا فَرَفَقَ بِهِمْ فارْفُقْ بِهِ[5]- ހައްދަވާ ބޮޑު ކުރައްވާ ރަސްކަލާނގޭ! ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ އުއްމަތުގެ ކަމަކާ ބަލަހައްޓާ ވެރިޔާ އެކަމުގައި އޭނާ އެމީހުންނަށް ދަތިކޮށްފިނަމަ އިބަރަސްކަލާނގެ އޭނާގެ މައްޗަށް ދަތިކުރައްވާނދޭވެ! އަދި ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ އުއްމަތުގެ ކަމަކާ ބަލަހައްޓާ ވެރިޔާ އެކަމުގައި އޭނާ އެމީހުންނަށް އޯގާވެރިވެއްޖެނަމަ އިބަރަސްކަލާނގެ އޭނާގެ މައްޗަށް އޯގާވެރިވެ ވޮޑިގެންނެވޭނދޭވެ((!

މާތް الله އެކަލާނގެ ނަބިއްޔާއަށް ޚިޠާބު ކުރައްވާ ބަސް ވަޙީ ކުރައްވައިފިއެވެ. ((فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ[6] – އެއުރެންނަށް ކަލޭގެފާނު އޯގާވެރިވެވަޑައިގަތީ، اللَّهގެ حضرة ން ލިބުނު رحمة އެއްގެ ސަބަބުންނެވެ. ހިތްހަރު ހަރުކަށި، خُلق ނުބައި ބޭކަލަކު ކަމުގައި ކަލޭގެފާނުވީނަމަ، ކަލޭގެފާނުގެ ވަށައިން އެއުރެން ވަކިވެގެން ހިނގައްޖައީހެވެ((.

اللهގެ ރަޙްމަތުގެ ހިތްހަރުކަމުގައި ރަޙުމުކުރެވޭގޮތަށް ސަބަބުތަކެއް ވެއެވެ. އޭގެތެރޭގައި ކުށްފާފަތައް ގިނަވެ ހިތުގައި ދަޅިޖެހުންވެއެވެ. الله ތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވައިފިއެވެ. ((كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ –[7] ހަމަހަމަ އެއުރެންނަކަން ނުވާނެއެވެ. އަދި ކީއްހެއްޔެވެ؟ އެއުރެން ހޯދައިއުޅުނު عمل ތަކުގެ ސަބަބުން އެއުރެންގެ ހިތްތަކުގައި ދަބަރުޖެހިފައިވެއެވެ((.

ހިތް ހަރުވުމުގެ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ޝަހަވާތްތަކަށް އަރައިގަތުމާއި އަވަސްވުމާއި އެ ކާންކަމުން އަރައިގަތުމާއި ޖެހިލުންކުރެވުން ވެއެވެ. ކަމަށް މި ވަގުތު ޝަހަވާތްތަކަށް ދުނިޔޭގެ މިވަތްގަން އަރައިގަތުމަށް ފަސޭހަވެއެވެ. މިހެންވެ، ކަމަށްވާތީ ހިތުގައި އޯގާވެރިކަން އުފެދުމަށް ހަމަތަމަ ޝުކުރުކުރުމަކީ ކާމިޔާބު ކަމެކެވެ.